

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКО ВЕЋЕ
Број: 020-12/2019-185-2-II
Дана: 03. децембра 2019. године
НОВИ САД

**ПРЕДСЕДНИКУ
СКУПШТИНЕ ГРАДА НОВОГ САДА**

На основу члана 136. Пословника Скупштине Града Новог Сада, упућује Вам се Предлог одлуке о Локалном омбудсману, са Образложењем и Закључком Градског већа Града Новог Сада број: 020-12/2019-185-2-II од 03. децембра 2019. године, с молбом да се Предлог одлуке о Локалном омбудсману, уврсти у дневни ред седнице Скупштине Града Новог Сада и да Скупштина донесе Одлуку у предложеном тексту.

ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Срђан Кружјевић

На основу члана 67. тачка 1. Статута Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/19), Градско веће Града Новог Сада, поводом разматрања Нацрта одлуке о Локалном омбудсману, на 284.седници од 03.12. 2019. године, доноси

ЗАКЉУЧАК

I Утврђује се Предлог одлуке о Локалном омбудсману.

II На основу члана 136. Пословника о раду Скупштине Града Новог Сада, упућује се Председнику Скупштине Града Новог Сада Предлог одлуке о Локалном омбудсману и предлаже Скупштини Града Новог Сада да донесе Одлуку о Локалном омбудсману у предложеном тексту.

III За представника предлагача на седници Скупштине Града Новог Сада и њених радних тела, одређује се Милан Ђурић, члан Градског већа Града Новог Сада, а за повереника Марина Попов Иветић, Заштитница грађана Града Новог Сада.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКО ВЕЋЕ
Број: 020-12/2019-185-2-II
Дана: 03.12.2019. године
НОВИ САД

ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Срђан Кружевић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ПРОПИСЕ
Број: XVI-012-01/2019-586
30. октобар 2019. године
НОВИ САД

ГРАДСКО ВЕЋЕ
ГРАДА НОВОГ САДА

ПРЕДМЕТ: Мишљење на Нацрт одлуке о Локалном омбудсману.

Градска управа за прописе размотрила је Нацрт одлуке о Локалном омбудсману.

Градска управа за прописе нема примедби на Нацрт одлуке.

На основу члана 97. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон и 47/18) и члана 127. став 2. Статута Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/19), Скупштина Града Новог Сада, на _____ седници одржаној дана _____ године, доноси

ОДЛУКУ О ЛОКАЛНОМ ОМБУДСМАНУ

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком се уређују надлежност и овлашћења, начин поступања и поступак одлучивања, избор и престанак дужности, као и друга питања од значаја за рад Локалног омбудсмана.

Сви појмови у овој одлуци употребљени у граматичком мушком роду подразумевају мушки и женски природни род.

Члан 2.

Локални омбудсман за територију Града Новог Сада је независан и самосталан орган који штити права грађана и контролише рад градских управа, посебних организација и служби Града Новог Сада, Градског већа када поступа као другостепени орган у управном поступку, органа надлежног за правну заштиту имовинских права и интереса Града Новог Сада, као и других органа и организација, предузећа и установа чији је оснивач Град Нови Сад, а којима су поверена јавна овлашћења (у даљем тексту: орган, односно служба).

Локални омбудсман се стара о заштити и унапређењу људских и мањинских права и слобода.

Члан 3.

Под појмом грађанин, у смислу ове одлуке, подразумевају се физичка лица, домаћи и страни држављани, као и домаћа и страна правна лица о чијим правима и обавезама одлучују органи, односно службе.

Члан 4.

Основни принципи деловања Локалног омбудсмана су законитост, непристрасност, независност и правичност.

Члан 5.

Локални омбудсман за свој рад одговара Скупштини Града Новог Сада (у даљем тексту: Скупштина Града).

Члан 6.

Седиште Локалног омбудсмана је у Новом Саду, у Улици Војвођанских бригада број 17.

II. ИЗБОР И ПРЕСТАНАК ФУНКЦИЈЕ

Члан 7.

Локалног омбудсмана бира Скупштина Града већином гласова од укупног броја одборника, на предлог Савета за статутарна питања и локалну самоуправу (у даљем тексту: Савет).

Кандидата за Локалног омбудсмана Савету има право да предложи најмање једна трећина одборника у Скупштини Града.

Предлог за избор Локалног омбудсмана утврђује се већином гласова од укупног броја чланова Савета.

Пре утврђивања предлога за избор Локалног омбудсмана, Савет може да одлучи да одржи седницу на којој ће свим кандидатима бити омогућено да изнесу своје ставове о улози и начину остваривања функције Локалног омбудсмана.

Члан 8.

Локални омбудсман има заменика који му помаже у обављању послова утврђених овом одлуком, у оквиру датих овлашћења која му Локални омбудсман пренесе.

Локалног омбудсмана у случају његове одсутности или спречености да обавља послове замењује заменик Локалног омбудсмана.

Заменика Локалног омбудсмана бира Скупштина Града на предлог Локалног омбудсмана.

Члан 9.

Локални омбудсман се бира на време од пет година и исто лице може бити поново бирано на ову функцију.

Поступак за избор Локалног омбудсмана започиње најкасније шест месеци пре истека мандата Локалног омбудсмана.

Члан 10.

За Локалног омбудсмана може бити изабран држављанин Републике Србије који испуњава следеће услове:

1. да има стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету,
2. да има најмање пет година радног искуства на правним пословима који су од значаја за обављање послова из надлежности Локалног омбудсмана,
3. да поседује високе моралне и стручне квалитете,
4. да има професионално искуство на пословима у области заштите људских и мањинских права, и
5. да није кривично осуђивано нити се против њега води кривични поступак.

Члан 11.

Локални омбудсман пре ступања на дужност пред Скупштином Града полаже заклетву која гласи: „Заклињем се да ћу своју дужност обављати одговорно, непристрасно, независно и правично, у складу са Уставом, законом и Статутом, и да ћу савесно радити на заштити и унапређењу људских права и слобода“.

Члан 12.

Сматра се да је Локални омбудсман ступио на дужност моментом полагања заклетве из члана 11. ове одлуке.

Ако Локални омбудсман без оправданог разлога не почне да обавља послове из своје надлежности у року од 30 дана од дана полагања заклетве из члана 11. ове одлуке, сматра се да није изабран, што Скупштина Града констатује на основу обавештења Савета.

У случају из става 2. овог члана, одмах се покреће поступак за избор новог Локалног омбудсмана.

Члан 13.

Са функцијом Локалног омбудсмана неспојиво је обављање друге јавне функције или професионалне делатности, као и обављање друге дужности или посла који би могао утицати на његову самосталност и независност.

Локални омбудсман не може бити члан политичких странака и других политичких организација.

Локални омбудсман има положај функционера у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса у вршењу јавних функција, и на њега се у целини примењују одредбе тог закона.

Даном ступања на дужност Локалном омбудсману престају све јавне функције или професионалне делатности, односно дужности или послови које је до тада обављао, ако су супротни одредбама закона и ове одлуке, као и чланство у политичким странкама и другим политичким организацијама.

Локални омбудсман не може давати изјаве политичке природе.

Члан 14.

Локални омбудсман не може бити позван на одговорност или кажњен за изнето мишљење или радње предузете у обављању послова из надлежности утврђених овом одлуком.

Члан 15.

Функција Локалног омбудсмана престаје у следећим случајевима:

1. истеком времена на које је биран, ако не буде поново изабран,
2. смрћу,
3. оставком,
4. губитком држављанства, што се утврђује на основу акта надлежног државног органа,
5. испуњењем услова за пензију, у складу са законом,
6. наступањем трајне физичке или менталне неспособности за обављање функције, што се утврђује на основу документације релевантне здравствене установе, и
7. разрешењем.

У случају престанка функције Локалног омбудсмана из разлога утврђених у ставу 1. тач. 1–6. овог члана, Скупштина Града без расправе доноси одлуку којом констатује да су се стекли услови за престанак функције.

Правне последице престанка функције наступају од дана доношења одлуке из става 2. овог члана.

Члан 16.

Локалног омбудсмана разрешава Скупштина Града већином гласова од укупног броја одборника, на предлог Савета или једне половине одборника.

Ако предлог за разрешење Локалног омбудсмана подноси Савет, потребно је да се за његово подношење изјасни већина од укупног броја чланова Савета.

Члан 17.

Локални омбудсман може бити разрешен једино у следећим случајевима:

1. ако нестручно и несавесно обавља своју функцију,
2. ако обавља другу јавну функцију или професионалну делатност, односно другу дужност или посао који би могао да утиче на његову самосталност и независност, или ако поступа супротно закону којим се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција, и
3. ако буде осуђен за кривично дело које га чини неподобним за обављање ове функције, а пресуда је постала правоснажна.

Овлашћени предлагач је дужан да пре подношења предлога за разрешење из става 1. тач. 1. и 2. овог члана упозори Локалног омбудсмана, укаже му на неправилности у раду и да рок за отклањање наведених неправилности.

Локални омбудсман има право да се обрати одборницима на седници Скупштине Града на којој се одлучује о његовом разрешењу.

Члан 18.

Скупштина Града, на предлог Савета, може донети одлуку о суспензији Локалног омбудсмана у случају:

1. ако је против њега одређен притвор, и
2. ако је осуђен за кривично дело које га чини неподобним за обављање функције, а пресуда није постала правоснажна.

Скупштина Града доноси одлуку о суспензији већином гласова присутних одборника.

Скупштина Града ће укинути одлуку о суспензији чим престану разлози за суспензију.

Члан 19.

Одредбе чл. 9-18. ове одлуке сходно се примењују и на заменика Локалног омбудсмана, с тим што предлог за његово разрешење или суспензију, поред овлашћених предлагача из чл. 16. и 18. ове одлуке, може поднети и Локални омбудсман.

Члан 20.

У случају престанка функције Локалног омбудсмана, до избора новог Локалног омбудсмана ову функцију обавља заменик Локалног омбудсмана.

Избор новог Локалног омбудсмана извршиће се најкасније у року од шест месеци од дана престанка функције ранијег Локалног омбудсмана.

III. НАДЛЕЖНОСТ

Члан 21.

Локални омбудсман контролише поштовање права грађана, утврђује повреду учињене актима, радњама или нечињењем органа, односно служби, ако се ради о повреди одлука и других аката органа, односно служби Града Новог Сада.

Локални омбудсман је овлашћен да контролише законитост, правилност и ефикасност рада органа, односно служби.

Локални омбудсман није овлашћен да контролише рад Скупштине Града, Градоначелника Града Новог Сада (у даљем тексту: Градоначелник) и Градског већа Града Новог Сада (у даљем тексту: Градско веће), осим ако поступа као другостепени орган у управном поступку.

Локални омбудсман није овлашћен да контролише рад судова и јавних тужилаштва.

Члан 22.

Локални омбудсман обавља следеће послове:

- прима и испитује притужбе које се односе на повреду људских права од стране органа, односно служби;

- поступа по сопственој иницијативи у сваком случају где постоји сумња о постојању кршења људских права од стране органа, односно служби;
- прати примену међународних стандарда о људским правима на територији Града Новог Сада;
- прикупља информације из различитих извора о примени закона и других прописа, као и одлука и других аката органа, односно служби Града Новог Сада из области људских права од стране органа, односно служби;
- припрема годишњи извештај о остваривању, поштовању и унапређењу људских права од стране органа, односно служби, и доставља га Скупштини Града;
- посредује у мирном решавању спорова у вези са кршењем људских права на територији Града Новог Сада;
- остварује непосредну сарадњу са Заштитником грађана, Покрајинским заштитником грађана – омбудсманом и локалним омбудсменима, као и другим републичким/покрајинским органима, и поспешује сарадњу између подручних органа државне управе и носилаца јавних овлашћења из делокруга Републике Србије и грађана, на територији Града;
- иницира покретање кривичних, дисциплинских и других поступака код надлежних органа у случају кршења права од стране органа, односно службе;
- организује и учествује у организацији и припреми саветовања о остваривању и поштовању људских права и забрани дискриминације;
- организује и учествује у организацији и припремама кампања за информисање јавности о питањима значајним за остваривање и поштовање људских права и забрану дискриминације;
- спроводи истраживања о стању људских права и едукације о људским правима (са посебним акцентом на права посебно осетљивих група) на територији Града Новог Сада;
- иницира и подстиче образовање о људским правима у свим областима живота;
- сарађује и размењује искуства са другим институцијама омбудсмана и другим органима и организацијама које се баве заштитом и унапређењем људских права у земљи и иностранству;
- сарађује са медијима у циљу унапређења људских и мањинских права на територији Града Новог Сада, обавештавања грађана о своме раду и другим питањима од значаја за вршење функције локалног омбудсмана, и
- обавља друге послове у складу са законом, овом одлуком и другим општим актима органа Града Новог Сада.

Члан 23.

Локални омбудсман је овлашћен да Скупштини Града и другим надлежним органима поднесе иницијативу за измену одлука и других општих аката, ако сматра да до повреде права грађана долази због недостатака у прописима из надлежности ових органа, као и да иницира доношење нових одлука и других општих аката, када сматра да је то од значаја за остваривање и заштиту права грађана.

Надлежни орган има обавезу да разматра иницијативе које поднесе Локални омбудсман.

Члан 24.

Локални омбудсман је овлашћен да јавно препоручи разрешење старешине који руководи органом, односно службом, који је одговоран за повреду права грађана, односно да иницира покретање дисциплинског поступка против запосленог у органу, односно служби, који је непосредно одговоран за учињену повреду, и то ако из поновљеног поступка старешине који руководи органом, односно службом, или запосленог произилази намера да одбијају сарадњу са Локалним омбудсманом, или ако се утврди да је учињеном повредом грађанину причињена материјална или друга штета већих размера.

Члан 25.

Председник Скупштине Града, Градоначелник, чланови Градског већа и старешине које руководе органима, односно службама, дужни су да приме Локалног омбудсмана на његов захтев најкасније у року од 15 дана од дана пријема овог захтева.

Органи, односно службе имају обавезу да сарађују са Локалним омбудсманом и да му омогуће приступ просторијама и дају на увид све податке којима располажу, а који су од значаја за поступак који води, односно за остварење циља његовог превентивног деловања, без обзира на степен њихове тајности, осим када је то у супротности са законом.

Локални омбудсман има право да упути писани позив и да обави разговор са сваким запосленим у органу, односно служби, када је то од значаја за поступак који води.

Неодазивање лица из става 3. овог члана позиву Локалног омбудсмана представља тежу повреду радних обавеза и дужности у смислу закона којим се уређују радни односи у државним органима.

Локални омбудсман може да прибави усмену или писану изјаву од сваког лица за које основано претпоставља да располаже сазнањима о околностима случаја који истражује.

IV. ПОСТУПАК

Члан 26.

Ради указивања на проблеме, грађани се Локалном омбудсману могу обратити лично, путем телефона или писаним путем.

Приликом личног и обраћања телефонским путем, запослени у Стручној служби Локалног омбудсмана дужни су да саслушају грађанина и проблем на који указује и да о обављеном разговору сачине службену белешку. Уколико приликом разговора утврде да Локални омбудсман није надлежан за решавање проблема на који грађанин указује, дужни су да грађанина упуте на надлежни орган.

Члан 27.

Локални омбудсман покреће поступак по притужби грађана или по сопственој иницијативи.

Изузетно, уколико грађанин из оправданих разлога наведе да не може да поднесе притужбу писаним путем (тешко покретна лица, неписмена и слабо писмена лица, слепа лица и др.), поступак се може покренути на основу службене белешке.

Поред права на покретање и вођење поступка, Локални омбудсман има право да пружањем добрих услуга, посредовањем и давањем савета и мишљења о питањима из своје надлежности делује превентивно, у циљу унапређења рада органа, односно служби, и унапређења заштите људских права и слобода.

Члан 28.

Свако физичко или правно, домаће или страно лице које сматра да су му актом, радњом или нечињењем органа, односно службе повређена права, може да поднесе притужбу Локалном омбудсману.

Ако се ради о повреди права детета, притужбу из става 1. овог члана у име малолетног лица може поднети родитељ, односно законски заступник, а ако се ради о повреди права правног лица, притужбу може поднети лице овлашћено за заступање тог правног лица.

Локалном омбудсману се, у име лица из става 1. овог члана, може обратити и његов наследник, старатељ или пуномоћник.

Треће лице, невладина организација или друга организација може се обратити Локалном омбудсману уз писано овлашћење лица из става 1. овог члана, које сматра да су му права повређена.

Члан 29.

Пре подношења притужбе, лица из члана 28. ове одлуке дужна су да покушају да заштите своја права у одговарајућем поступку пред надлежним органом.

Локални омбудсман ће упутити лица из члана 28. ове одлуке на покретање одговарајућег поступка пред надлежним органом, ако је такав поступак прописан, а поступак неће покренути док не буду исцрпљена сва правна средства.

Изузетно, Локални омбудсман може покренути поступак и пре него што су исцрпљена сва правна средства ако је подносиоцу притужбе била нанета ненадокнадива штета или ако се притужба односи на повреду принципа добре управе, посебно на некоректан однос органа, односно службе према подносиоцу притужбе, неблаговремен рад или друга кршења правила етичког понашања запослених у органима, односно службама.

Члан 30.

Локални омбудсман неће поступати по анонимним притужбама, осим ако сматра да у анонимној притужби има основа за његово поступање, када ће поступак покренути по сопственој иницијативи.

Члан 31.

Притужба се подноси у писаној форми, укључујући све начине електронске комуникације, или усмено на записник.

Поступак пред Локалним омбудсманом је за подносиоца притужбе бесплатан.

У састављању притужбе, лицу из члана 28. ове одлуке Стручна служба Локалног омбудсмана дужна је да пружи помоћ.

Члан 32.

Притужба се може поднети најкасније у року годину дана од дана извршене повреде права грађана, односно последњег поступања или непоступања органа, односно службе у вези са учињеном повредом права грађана.

Члан 33.

Притужба мора да садржи личне податке подносиоца притужбе (име, презиме, адреса).

Поред података из става 1. овог члана, притужба мора да садржи и назив органа, односно службе на чији се рад она односи, околности конкретног случаја, чињенице и доказе који поткрепљују наводе из притужбе, као и податке о томе која је правна средства подносилац притужбе већ користио.

Члан 34.

Притужба се може поднети на српском језику или на језицима националних мањина који су у службеној употреби на територији Града Новог Сада.

Члан 35.

Поступак пред Локалним омбудсманом није јаван.

Локални омбудсман, односно заменик Локалног омбудсмана, дужан је да и након престанка функције чува као тајну податке до којих је дошао током вршења своје функције.

Обавеза чувања тајне односи се и на запослене у Стручној служби Локалног омбудсмана.

Члан 36.

Локални омбудсман је дужан да поступи по притужби у року од 30 дана од дана подношења притужбе.

Члан 37.

У поступку претходног испитивања притужбе, Локални омбудсман може одлучити да притужбу одбаци ако утврди:

- да не садржи податке на основу којих се подносилац притужбе може са сигурношћу идентификовати (анонимни захтев);
- да притужба не садржи друге прописане податке, а подносилац притужбе не отклони те недостатке ни у накнадно остављеном року;
- да није надлежан за поступање по притужби;
- да је поднета после протеча рока из члана 32. ове одлуке;
- да се ради о поновљеној притужби која не садржи нове наводе и чињенице који је поткрепљују;
- да се ради о злоупотреби права на подношење притужбе, а подносилац притужбе није поступио по тражењу Локалног омбудсмана и свој захтев допунио наводима и чињеницама који притужбу поткрепљују;
- да по одлуци у предмету на који се притужба односи није донео одлуку другостепени орган, осим ако Локални омбудсман утврди да су из објективних разлога пропуштени рокови за улагање редовног правног средства или ако оцени да би за подносиоца

притужбе могла наступити велика и непоправљива штета ако би се сачекало на окончање другостепеног поступка;

- да се ради о предмету у коме је у току управни спор или други судски поступак.

У случају из става 1. алинеја прва овог члана, Локални омбудсман може покренути поступак по сопственој иницијативи, ако притужба указује на то да постоје озбиљни разлози за покретање поступка.

Локални омбудсман може изузетно да одлучи да покрене поступак и у случајевима из става 1. алинеја четврта, уколико оцени да околности случаја на који се притужба односи, односно тежина последице или друге околности, оправдавају покретање поступка.

У случају одбацивања притужбе, осим када је притужба анонимна, Локални омбудсман ће у писаној форми образложити разлоге за одбацивање и подносиоцу притужбе дати савет о евентуалним другим могућностима за остваривање заштите његових права.

Ако се притужба односи на рад републичких или покрајинских органа и служби или органа и служби друге јединице локалне самоуправе, Локални омбудсман ће такву притужбу без одлагања доставити Заштитнику грађана, односно Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману, или надлежном локалном омбудсману.

Против одлуке Локалног омбудсмана о одбацивању притужбе не могу се користити правна средства.

Члан 38.

Када Локални омбудсман одлучи да покрене поступак по притужби, обавестиће о томе подносиоца притужбе и орган, односно службу на чије се поступање притужба односи.

Локални омбудсман је у обавези да у сваком предмету за који је одлучио да покрене поступак прибави став органа, односно службе на чије се поступке притужба односи.

Орган, односно служба, дужан је да обавести Локалног омбудсмана о свом ставу у року који му Локални омбудсман одреди, а који не може бити краћи од осам, нити дужи од 30 дана од дана пријема обавештења Локалног омбудсмана о покретању поступка.

Ако орган, односно служба не поступи у складу са обавезама утврђеним овом одлуком, Локални омбудсман доноси Препоруку којом упознаје орган, односно службу, са прописаном обавезом сарадње са Локалним омбудсманом.

Уколико ни након донете Препоруке из става 4. овог члана орган, односно служба не поступи по захтеву Локалног омбудсмана, о томе се обавештава орган који врши надзор над његовим радом, односно Скупштина Града, Градоначелник или Градско веће.

Члан 39.

Одговор органа, односно службе доставља се подносиоцу притужбе и оставља се рок од 15 дана да се подносилац притужбе изјасни о томе да ли је задовољан одговором органа, односно службе.

Ако подносилац притужбе одговори да је задовољан одговором органа, односно службе, као и ако подносилац притужбе не одговори у остављеном року, Локални омбудсман ће обуставити поступак.

Ако подносилац притужбе изјави да није задовољан одговором органа, односно службе, Локални омбудсман може наставити поступак и тражити нове чињенице и доказе, или обуставити поступак уз образложење разлога за доношење такве одлуке.

Члан 40.

Када Локални омбудсман утврди да нису повређена права грађана или нема других неправилности у раду, обуставиће поступак и обавестиће о томе подносиоца притужбе и орган, односно службу чији је рад био предмет испитивања.

Локални омбудсман може обуставити поступак и у следећим случајевима:

- ако у току поступка утврди да је орган, односно служба отклонила повреду или недостатке на које се односи притужба,
- ако је подносилац притужбе задовољан одговором органа, односно службе на коју се притужба односи, као и ако подносилац притужбе не одговори у остављеном року из члана 39. ове одлуке,
- ако подносилац притужбе не сарађује у поступку,
- ако подносилац притужбе повуче притужбу,
- ако утврди да је након подношења притужбе покренут други одговарајући поступак за заштиту права.

Члан 41.

Против одлука које Локални омбудсман доноси у поступку по притужби грађана не могу се користити правна средства.

Члан 42.

Ако Локални омбудсман утврди да су постојали недостаци у раду органа, односно службе, упутиће препоруку, мишљење или предлог органу, односно служби о томе како би уочени недостатак требало отклонити.

Орган, односно служба којој је Локални омбудсман упутио препоруку, мишљење или предлог, дужан је да обавести Локалног омбудсмана о мерама које је предузео, односно о разлозима због којих није поступио по препоруци, мишљењу или предлогу, најкасније у року од 30 дана од дана добијања препоруке, мишљења или предлога.

Изузетно, ако постоји опасност да ће због неотклањања недостатака права подносиоца притужбе бити трајно и у значајном обиму оштећена, Локални омбудсман у својој препоруци, мишљењу или предлогу органу, односно служби може утврдити и краћи рок за отклањање недостатака, с тим што тај рок не може бити краћи од 15 дана.

Ако орган, односно служба, не поступи по препоруци, мишљењу или предлогу, односно не обавести Локалног омбудсмана о томе шта је предузео, или ако Локални омбудсман сматра да предузете мере нису одговарајуће, обавестиће о томе орган који врши надзор над њиховим радом, односно Скупштину Града, Градоначелника или Градско веће, а може и да препоручи утврђивање одговорности старешине који руководи органом, односно службом.

Члан 43.

У свом мишљењу, предлогу и препоруци Локални омбудсман може:

1. предложити органу, односно служби да отклони недостатке који су примећени у раду, са предлогом конкретних мера;
2. предложити органу, односно служби да поново спроведе поступак уз уважавање његових препорука;
3. предложити покретање дисциплинског поступка против службеног лица у органу, односно служби, за које је утврђено да је одговорно за кршење права грађана или које је ометало поступак пред Локалним омбудсманом;
4. обавестити надлежни орган о постојању елемената прекршајне или кривичне одговорности службеног лица у циљу покретања одговарајућег поступка;
5. предложити надлежном органу покретање поступка за разрешење функционера ако је у његовом раду установио неправилност која је довела до тешких и систематских кршења људских права и слобода;
6. дати препоруке и предлоге органу, односно служби за унапређење њиховог рада и односа са грађанима.

Члан 44.

Локални омбудсман може да поступи и по сопственој иницијативи када на основу сопствених сазнања или на основу сазнања добијених из других извора, укључујући изузетно и анонимне притужбе, оцени да је актом, радњом или нечињењем органа, односно службе дошло до повреде људских права и слобода.

Одредбе ове одлуке којима је уређен поступак пред Локалним омбудсманом по поднетој притужби сходно се примењују и на поступак који Локални омбудсман покрене по сопственој иницијативи.

V. ИЗВЕШТАЈ СКУПШТИНИ ГРАДА

Члан 45.

Локални омбудсман једном годишње, а најкасније до 15. марта наредне године, подноси Скупштини Града извештај за претходну годину о својим активностима, о остваривању, поштовању и унапређењу људских права, у коме износи општу оцену о раду органа, односно служби са становишта стања заштите људских права и слобода, положаја рањивих група, као и уочене пропусте и мере које предлаже за њихово отклањање.

Извештај из става 1. овог члана садржи нарочито број и структуру притужби, општу оцену рада органа, односно службе са становишта примене прописа, уочене пропусте и препоруке, мишљења и предлоге за њихово отклањање, као и критике и похвале појединим органима, односно службама, и старешинама који руководе органима, односно службама.

Извештај из става 1. овог члана садржи и иницијативе за измену или доношење појединих прописа из надлежности Града Новог Сада ради отклањања недостатака и ефикаснијег рада органа, односно служби, које је Локални омбудсман упутио током године.

Извештај из става 1. овог члана објављује се у „Службеном листу Града Новог Сада“ и на интернет порталу Скупштине Града, а доставља се и средствима јавног информисања.

Извештај Локалног омбудсмана се разматра пред Скупштином Града и о њему се не гласа.

Члан 46.

У току године Локални омбудсман може да подноси и посебне извештаје ако оцени да за то постоје нарочито оправдани разлози или ако Скупштина Града захтева такав извештај од Локалног омбудсмана.

VI. СТРУЧНА СЛУЖБА ЛОКАЛНОГ ОМБУДСМАНА И СРЕДСТВА ЗА РАД

Члан 47.

Стручне и административно-техничке послове обавља Стручна служба Локалног омбудсмана.

Стручном службом из става 1. овог члана руководи шеф службе.

Локални омбудсман одлучује о заснивању и престанку радног односа запослених у Стручној служби.

Локални омбудсман предлаже акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Стручне службе Градском већу у складу са законом.

Локални омбудсман може одлучити да појединим запосленима повери одређена овлашћења која ће вршити у његово име.

Члан 48.

Средства за рад Локалног омбудсмана и Стручне службе Локалног омбудсмана обезбеђују се у буџету Града Новог Сада.

Обим и структуру средстава из става 1. овог члана предлаже Локални омбудсман.

Годишњи износ средстава за рад Локалног омбудсмана треба да омогући његово делотворно и ефикасно остваривање функције.

Члан 49.

Локални омбудсман, његов заменик, шеф Стручне службе Локалног омбудсмана и запослени остварују права из радног односа у складу са прописима којима се уређују права и дужности запослених у јединицама локалне самоуправе.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

Досадашњи Заштитник грађана и заменик Заштитника грађана настављају са радом као Локални омбудсман и заменик Локалног омбудсмана до истека мандата на који су изабрани.

Запослени у Стручној служби Заштитника грађана настављају са радом у Стручној служби Локалног омбудсмана.

Локални омбудсман ће ускладити акте које је донео Заштитник грађана из своје надлежности у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Локални омбудсман ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке поднети предлог Градском већу за усклађивање акта о организацији и систематизацији радних места са одредбама ове одлуке.

Члан 51.

Поступци започети по одредбама Одлуке о Заштитнику грађана („Службени лист Града Новог Сада“, број 47/08) завршиће се по одредбама ове одлуке.

Члан 52.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о Заштитнику грађана („Службени лист Града Новог Сада“, број 47/08).

Члан 53.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Новог Сада“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Правни основ за доношење Одлуке о локалном омбудсману садржан је у члану 97. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон и 47/18), којим је прописано да се у јединици локалне самоуправе може установити локални омбудсман, који је овлашћен да независно и самостално контролише поштовање права грађана, утврђује повреде учињене актима, радњама или нечињењем органа управе и јавних служби, ако се ради о повреди прописа и општих аката јединице локалне самоуправе, да се надлежност, овлашћења, начин поступања и избора и престанка дужности локалног омбудсмана уређује статутом и другим општем актом; као и у члану 127. став 2. Статута Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/19), којим је прописано да се одлуком Скупштине Града Новог Сада ближе уређује надлежност и овлашћења, начин поступања и поступак одлучивања, избор и престанак дужности, као и друга питања од значаја за рад локалног омбудсмана.

Законом о локалној самоуправи извршена је измена назива институције, те је уместо дотадашњег термина „Заштитник грађана“ уведен термин „Локални омбудсман“. Наведена промена је извршена да би се направила јаснија разлика између институција Заштитника грађана на различитим нивоима, тако да сада Заштитник грађана постоји само на републичком нивоу, док на нивоу покрајине постоји Покрајински заштитник грађана – омбудсман. Новина је и увођење термина „независност и самосталност“ у законски текст.

Током рада на усклађивању Одлуке о Заштитнику грађана са новим прописима, утврђено је да не би било целисходно извршити само измене постојеће одлуке изменом назива институције, већ да би било целисходно донети нову Одлуку о Локалном омбудсману.

У поглављу „I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ“ (чл. 1-6) Предлога одлуке предвиђено је да се овим предлогом одлуке регулишу надлежност и овлашћења, начин поступања и поступак одлучивања, избор и престанак дужности, као и друга питања од значаја за рад Локалног омбудсмана. Надлежност Локалног омбудсмана се у односу на надлежност постојећег Заштитника грађана разликује јер уведена и контрола рада Градског већа Града Новог Сада када поступа као другостепени орган, имајући у виду да је у том случају Градско веће део управног поступка који спроводе органи и службе чији рад контролише Локални омбудсман. Остале основне одредбе не доносе промене у односу на важећу Одлуку о Заштитнику грађана.

У поглављу „II. ИЗБОР И ПРЕСТАНАК ФУНКЦИЈЕ“ (чл. 7-20), које се односи на поступак избора и престанка функције Локалног омбудсмана и његовог заменика, предвиђено је да Локалног омбудсмана бира Скупштина Града, имајући у виду да је на све начине потребно обезбедити независност и самосталност ове институције.

Предлог кандидата утврђује Савет за статутарна питања и локалну самоуправу, који има могућност да саслуша све кандидате које је претходно предложила најмање једна трећина одборника у Скупштини Града, и након саслушаних ставова предложених кандидата доноси одлуку о предлогу за избор Локалног омбудсмана. Локални омбудсман се, као и Заштитник грађана, бира на период од пет година. Оно што је новина је да се број мандата више не ограничава на два, што је пракса која се уводи и у осталим локалним самоуправама. Задржано је решење из важеће Одлуке о Заштитнику грађана да поступак за избор Локалног омбудсмана почиње шест месеци пре истека мандата Локалног омбудсмана, с обзиром да се на овај начин задржава континуитет у раду институције, односно смањује се могућност да након истека мандата претходног Локалног омбудсмана нови не буде изабран.

Локални омбудсман је инокосни орган који има једног заменика. Одредбе које се односе на услове које је потребно да испуњава кандидат за Локалног омбудсмана и његовог заменика су усклађене са, у међувремену, донетим прописима и важећим законима.

Што се тиче одредби које се односе на престанак дужности Локалног омбудсмана, једина новина је да предлог за разрешење, уместо досадашњег решења којим је било прописано да предлог подноси једна трећина одборника, је уведено да предлог подноси једна половина одборника. Наведено је учињено у циљу јачања независности исте. Из истог разлога уведено је и претходно упозорење којим се омбудсману указује на неправилности у раду и даје рок за отклањање истих. Такође, како је било прописано да је за предлог о суспензији Локалног омбудсмана потребно да гласа већина присутних одборника, поставило се питање из ког разлога су постављени јачи услови за доношење одлуке о суспензији од одлуке о разрешењу Локалног омбудсмана, те се усклађивање прописа у том делу поставило као логично решење.

Члан 20. Предлога одлуке односи се на случај у којој је мандат Локалног омбудсмана престао на неки други начин од истека времена на који је биран, односно на случајеве у којима је мандат Локалног омбудсмана престао изненада тако да поступак за избор новог није могао бити започет шест месеци пре истека мандата претходног. У тим случајевима функцију Локалног омбудсмана до избора новог обавља његов заменик, а нови Локални омбудсман се мора изабрати у року од шест месеци од престанка мандата ранијег Локалног омбудсмана. Ова одредба, такође, доприноси трајности у раду институције, а у међувремену права грађана неће остати без заштите.

У поглављу „III. НАДЛЕЖНОСТ“ (чл. 21-25) Предлога одлуке које се односи на надлежност Локалног омбудсмана, одредбе су претрпеле мање промене, односно само је извршено њихово усклађивање са фактичким стањем у раду Заштитника грађана Града Новог Сада и другим прописима.

У односу на постојећу надлежност органа, разлика се односи на контролу рада Градског већа када поступка као другостепени орган.

Имајући у виду да у Републици Србији постоји институција Повереника за заштиту равноправности, изузета је обавеза Локалног омбудсмана да припрема

годишњи извештај о примени начела недискриминације, да не би дошло до преплитања надлежности.

У члану 22. Предлога одлуке, делокруг рада Локалног омбудсмана је промењен у односу на делокруг рада Заштитника грађана утолико што су унете обавезе непосредне сарадње са Заштитником грађана, Покрајинским заштитником грађана - омбудсманом и локалним омбудсманима, као и другим републичким/покрајинским органима и поспешивање сарадње између подручних органа државне управе и носилаца јавних овлашћења из делокруга Републике Србије и грађана, на територији Града. Уведена је нова обавеза спровођења истраживања о стању људских права и едукације о људским правима, као и сарадња са медијима, а све у циљу веће информисања грађана о њиховим правима и јачању јавног мњења.

У поглављу „IV. ПОСТУПАК“ (чл. 26-44), регулисан је поступак који спроводи Локални омбудсман. Наведен одредбе су претрпеле највише промена у односу на важећу Одлуку о Заштитнику грађана. Имајући у виду да је Одлука о Заштитнику грађана донета док институција још увек није функционисала у пракси, нека решења која су постојала показала су се као непримењива у пракси, док са друге стране одређена решења недостају.

Тако је уведена строжија обавеза вођења евиденција о свим обраћањима странака, да би се на тај начин омогућила већа транспарентност у раду институције и имала боља прегледност проблема на које грађани указују.

Као и до сада, поступак пред Локалним омбудсманом се може покренути или по притужби грађана или по сопственој иницијативи. Поред наведеног, односно поступања само по предметима, Локални омбудсман може деловати и превентивно, уколико утврди да из неког разлога наставком поступања органа на исти начин може доћи до повреде права грађана.

Притужбу могу поднети физичка и правна лица, њихови заступници, али и невладине организације, уз поштовање прописаних услова.

Притужба се може поднети тек након исцрпљивања редовних правних средстава у управном поступку, односно Локални омбудсман би требало да буде допунски, корективни механизам контроле рада органа, односно служби. Свакако, од наведеног правила су могућа одступања у прописаним ситуацијама.

Поступак пред Локалним омбудсманом је бесплатан за подносиоце притужбе, односно не само да се не плаћа такса на подношење притужбе, већ подносиоци притужбе током трајања поступка пред Локалним омбудсманом немају ни других обавеза плаћања за радње које спроводи Локални омбудсман.

Притужба се може поднети у слободној форми, свим видовима комуникације који су подносиоцима притужбе најпогоднији. Уколико је подносиоцима притужбе неопходна помоћ приликом сачињавања притужбе, запослени у Стручној служби су дужни да помоћ пруже странци.

Притужба се подноси у року од годину дана од дана извршене повреде права грађана, али Локални омбудсман, у оправданим случајевима, може поступати и након

протека рока од годину дана, уколико нађе да то оправдавају околности конкретног случаја.

Притужба мора садржати личне податке подносиоца притужбе, а поштујући савремене токове информација, притужба не мора бити потписана уколико се подноси електронским путем.

За разлику од управног и судског поступка, поступак пред Локалним омбудсманом није јаван, ради његове боље ефикасности и делотворности, а такође странке имају право да захтевају заштиту анонимности у поступку који се води пред Локалним омбудсманом. Остали аспекти рада Локалног омбудсмана су јавни, дакле само у поступку који се води по притужби грађана јавност је искључена.

Уведена је обавеза за Локалног омбудсмана да поступи по притужби у року од 30 дана од дана подношења притужбе, а у циљу осигуравања да ће поступци и надаље бити вођени што брже и ефикасније.

Разлози за одбацивање притужбе су претрпели велике промене, а које је условила пракса у раду Заштитника грађана Града Новог Сада. Наиме, велики број притужби Заштитник грађана Града Новог Сада је био принуђен да одбаци услед своје ненадлежности, те је на овај начин извршена детаљнија разрада ситуација у којима се притужба може одбацивати. Новина је и да, у случају одбацивања притужбе услед надлежности другог локалног омбудсмана или заштитника грађана, иста се без одлагања мора доставити надлежном органу.

Локални омбудсман након узимања у рад поднете притужбе има обавезу да прибави став органа о проблему на који грађанин указује, односно има обавезу да покуша да посредује у решавању проблема на који грађанин указује. Органи, односно службе имају обавезу сарадње са Локалним омбудсманом и обавезу да му доставе све тражене податке, а уколико не поступе по наведеној обавези, прописани су механизми које може да употреби Локални омбудсман.

У Одлуци о Заштитнику грађана нису прописани случајеви у којима Локални омбудсман може да обустави поступак, али је пракса показала да их је потребно регулисати.

Имајући у виду да у тренутном поретку не постоји орган који може контролисати рад Локалног омбудсмана, те да Локални омбудсман не поступа по одредбама које се односе на управни поступак и против његових одлука се не може покренути управни спор, прописана је и немогућност коришћења правних средстава против одлука Локалног омбудсмана.

Уведена је новина да, осим постојећег решења да Заштитник грађана може да упућује препоруке, Локални омбудсман може да упућује и мишљења и предлоге. Наведено је последица искустава из праксе, који су показали да у неким ситуацијама органи односно службе нису начинили конкретни пропуст у раду, али да Заштитник грађана ипак сматра да би требало увести новине у рад органа и на тај начин допринети заштити права грађана.

Органи, односно службе, имају обавезу поштовања препорука, мишљења и предлога које је донео Локални омбудсман, у супротном може бити обавештен орган који врши надзор над њиховим радом.

У поглављу „V. ИЗВЕШТАЈ СКУПШТИНИ ГРАДА“ (чл. 45-46), прописано је да Локални омбудсман једном годишње подноси Скупштини Града извештај за претходну годину.

Извештај садржи активности Локалног омбудсмана, као и општу оцену о раду органа, односно служби са становишта стања заштите људских права и слобода, положаја рањивих група, као и уочене пропусте и мере које Локални омбудсман предлаже за њихово отклањање.

У извештају Локални омбудсман, поред наведеног, износи и податке о свом раду у смислу броја и структуре притужби, уочених пропуста у раду, предузетим мерама, као и остале податке предвиђене Одлуком о Локалном омбудсману.

Посебно је наглашено да извештај Локалног омбудсмана садржи и иницијативе за измену или доношење појединих прописа које су надлежни органи дужни да узму у разматрање.

У току године Локални омбудсман може да подноси и посебне извештаје када нађе да је то потребно, а исте од Локалног омбудсмана може захтевати и Скупштина Града.

Извештај Локалног омбудсмана је јаван, објављује се у „Службеном листу Града Новог Сада“, и на интернет порталу Скупштине Града, а доставља се и средствима јавног информисања.

Скупштина Града је у обавези да реагује на извештаје које јој доставља Локални омбудсман. Извештај се мора разматрати на седници Скупштине Града, с тим да одборници за исти не гласају, односно извештај Локалног омбудсмана није подложен усвајању.

У поглављу „VI. СТРУЧНА СЛУЖБА ЛОКАЛНОГ ОМБУДСМАНА И СРЕДСТВА ЗА РАД“ (чл. 47-49) регулисана је унутрашња организација Стручне службе Локалног омбудсмана, којом руководи шеф службе. Локални омбудсман, услед измене закона, нема више овлашћење да самостално доноси Правилник о организацији и систематизацији радних места, али сачињава предлог Правилника и доставља га Градском већу.

Такође, битна ставка у обезбеђивању независности и самосталности институције је да се средства за рад Локалног омбудсмана обезбеђују у буџету Града, док обим и структуру средстава предлаже Локални омбудсман.

Локални омбудсман, његов заменик, шеф Стручне службе Локалног омбудсмана и запослени остварују права из радног односа у складу са прописима којима се уређују права и дужности запослених у јединицама локалне самоуправе.

У поглављу „VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ“ (чл. 50-53.) предвиђен је континуитет у раду институције, односно да досадашњи Заштитник грађана, његов заменик и Стручна служба Заштитника грађана, настављају да раде као Локални омбудсман, његов заменик и Стручна служба Локалног омбудсмана. Сагласно томе, и предмети које је водио Заштитник грађана, постају предмети Локалног омбудсмана.

Такође, прописани су рокови за усаглашавање осталих прописа ниже правне снаге са овом одлуком.

Даном ступања на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о Заштитнику грађана.

Имајући у виду наведено, предлаже се да Скупштина Града Новог Сада донесе Одлуку о Локалном омбудсману у предложеном тексту.

